

De storm ramp 21 mei 1737

Transcriptie dagregister van het kasteel de Goede Hoop

NL-HaNA_1.11.06.18_87

Dinsdag 21 mei 1737

[...] dat smorgens tussen zes en zeven uren ineens alle de schuyts en boots van de ter rheedde leggende retour scheepen van het hoofd af en op strand geslagen wierden, terwijl egter op hoop dat het weer met het hooen der zonne wel wat bedarten sou de brieven en verdere papieren door den edelen Heer gouverneur vervolgens te agt uren aan de opperhoofden van de retourschepen Duynbeek, Flora, Paddenburg, Papenburg, Westervijk, Goudriaan, Rodenrijs en de Buys afgegeeven wierden, maar sulx naauwelijx verrigt begon de zee hoe langer hoe verwoeder te worden en de lugt vertoonde sig met tusschen kom, endee blikssommen soo (f.72)

Leelijk en storm dreijgende dat men met groote alternatie voor alle de aanweesende 's Comp's kostelijke boodems in bedugtinge begon te koomen. Alsoo daar uijt niet anders konde werden afgeleyt dan dat men bij aldier God geen uijt komst of versanderinge gaf een seer droevig eynde soude te wagten hebben. Gelijck sulx ook in 't vervolg genoegsaam quam te blijken, want de wind pal in het n.w. staan blijvende sonder eenige tusschenkomst van reegen liep daarna een weynig (z?) w estelijker, wanneer de zee het groote of westergat langs het Robben eijland meede inkomende, als geheele bergen deese bhaay quam inrollen, soodanig dat deselve doenmaal niet anders als eene enkele branding geleek en de wijl het toen onmogelijk was voor de scheepen om het lang gaande te kunnen houden,

hoorde men tusschen thien en elf uren des voormiddags ook al verscheijde noodschooten van deselve doen, waarna eerst het schip **Ypenroode** omtrent dien tijd alle zijne ankers quijt geraakt weesende, genoodsaakt was het na 't strand te zetten ten welken (73) eynde de blinden d los gemaakt hebbende met den voorsteeven aan deese kant van de Sout rivier teegend hetselve aangeraakte, waarop alle die masten ten eersten over boord quamen, en dewijl het schip vervolgend van agteren los begon te worden, wierd hetswelve door de zee die hem op bakboord zijde seer sterk aanliep int midden van een zee van golv wordende het agterschip voort in te ijzig tijds, mitsgaders het voorschip des agtermiddags ten drie uren aan stukken geslaagen, waardoor veel menschen eelendig verdronken en door de stukken van het hout dood gesslagen wierden.

Ondertusschen was het schip **Goudriaan** voor zijne twee laatste ankers al gaanderweg doorgedreeven tot sooverre dat t selve meede eeven na Yperroode met het agterschip omtrent den mond van de Soutrivier tegen 't strand geraakte, en eenige maalen gestooten hebbende middendoor brak met de masten op het water nedersloeg en vervolgens ten eenemaal aan flinteren wierd geslaagen, soodat daarvan zeer weijnig menschen konden gebergt worden.

(74) daarop volgde omtrent den middag het schip **Flora** dat insgelijx van alle zijne ankers af en tegens de wal terstond door de sterke brandings holgaande zee digt bij Goudriaan

aanstrand er en wierd geslagen zonder dat meer dan zes schepelingen het levend daarvan konden afbrengen. Voorts zag men eeven na den middag de zee nog al op een gruwelijke wijze verwoeder zijnde geworden, dat het schip **Paddenburg** dat ook al zijne ankers verlooren hadde, het na de wal zette, en aldaar gekomen zijnde, dat hetselve door het agter hem in rollenden verbolgen zee tegen ende over de wracken van eenige der reets gestrande scheepen gesmeeten wierd, komende dat schip vervolgens tusschen gemelte wracken met den voorsteven op strand vast te zitten, los van het agterschip wierd door de zee allengskens wat af geslagern.

Wijders verloor het schip **Westerwijk** omtrent te half drie uren sijne ankers en quam met den voorsteven na verscheijde zij boord (?) vreeselijk gestooten te hebben aan dese kant van de Soute rivier

(75)

dog geluckiger als de voorige scheepen ter h(aare) alsoo hetselve nadat daarvan de grote en bazaar masten gekapt waaren, nog geheel sitten bleef, maar het schip **de Buijs** dat alsmeede s namiddags om vier uren hadde verlooren geraakte in een droevigen toestand want hetselve wierd kort daarop met horten en stooten niet sonder het gedurig overkrijgen van swaare zees, naar de wall geschokt, en schoon dat schip eenen ter regter zijde van Westerwijk eerst met den voorsteven in op het land quam te sitten, viel het egter ten eersten dwars zees, eerst over bakboord tegen 't strand, wordende vervolgens weder over stuurboord gehaald en zulx een reijs twee of drie geschied weesende, wierd het selve met het overboord slingerende der masten in een ongelooflijken korte tijd uyt malkanderen tot spaanderen verbrijstelt, sijnde daarvan niet meer dan vijf menschen geborgen; ook trof het schip **Duynbeek** dat des s morgens al eenige noodshots hadde gedaan, dog dat tot nog toe was blijven liggen, eijndelijk des avonds omtrent

(76)

Half zes uren alsmede het droevige lot van alle sijne ankers te verliesen en in een wijinig tijd even aan geene kant van den mond meergenoemde Soute rivier met den voorsteven op strand geslagen te werden, dog door de swaare zee dwars geraakende, quaamen in een oogenblik de drie masten over boord te vallen, wordende kort daarna het geheele bovenschip tot aan het onderste dek afgeslagen, en alsoo de lading door de zee uyt het onderschip gesmeeten wierd, brak hetselve middendoor en veroorsaakten dat het voorste gedeelte van het onderschip dwars int bovenschip quam te sitten, en hetselve voor sooveel men zien kon van den anderen scheijde.

En derwijk deeze droevigen en ongelukkigendag nu met het verlies van seven kostelijke bodems bijna was ten eijnde geloopt, en dat er byten de brigantijn Victoria, benevens eenige mindere 's lands vaartuigen nu nog de schepen papenburg en rodenrijs op Gods genade ter rheede waaren overige bleven hoopte men dat de almachtigenden dezelve dag wilde bewaaren hoewel.

78

[...] de edelen Heer Gouverneur op strand daar het minst klippig is immediaat een groot vuur ontstoken opdat deez in noofd sijnde kielen konden weeten waar zij best en met het minste perikel konden aankomen, gelijk ook deesen morgen aanstonds soodra de eerste scheepen Ypenroode en Goudriaan driftig waren gemaakt op dieselvdde plaats op het strand

(80) Woensdag 22 dito [...] verscheen het daglicht onder een duyster firnament met reegen verselt en het weer begon sig eenigsints te ontlaaten, synde de wind w.z.w. dog de zee liep nog al hol aan ondertusschen

(81)

Sag men tot droefheijd het schip **Roodenrijs** dat gisterenavond laat gaande geraakt, aan de overkant van de Soute rivier gantsch op een zijde bijkans met de masten op het water tegen t strand aan leggen dog de menschen wierd men daarop nog behouden gewaar, wordende deselve dan ook (uigtgenomen zes die verongelukten) door middel van de loef en marszeile 2 haar die zijn na een touw daarop gestooken te hebbemn naar de wal hadden laten drijven [...] sag menook de ter deesen plaatse permanente brigantijn **Victoria** die insgelijk gisterenavond was driftig geraakt omtrent de oude mond van de Soute rivier sonder masten, hoog en bijna droog op strand leggen, was halve meeste al de manschapppen in den gepasseerden nagt langs een touw daarvan aan de wal was gekoomen, gelyk ook het meeste gedeelte der menschen van het schip Westerwijk.